

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre: 10 kor., félávre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Baja város és a közép Duna.

Írta: Peschke Károly, ny. főmérnök.

Baja, május 10-én.

Miután a napi lapok szerint a dunai kongresszus legközelebb Budapesten oly célból ül össze, hogy a hatalmas folyam vízi útjának fellendülése iránt tanácskozzék, nem lesz felesleges a városunkat közelebb érdeklő ide vonatkozó részről, egyes tájékozási adatokat felrfrissíteni.

Mielőtt erre áttérnék, legyen szabad, egész általánosságban a következőket felemlíteni.

A Dunának nagy fontosságu közlekedési ut kérdése, bizonyos összefüggésben lehet, a középeurópai államok azon terveivel, mely a tömegáruknak olcsóbb víziúti szállítását célozza; mert szaktekintélyek szerint, az északi tenger és a fekete tengert, összekötő hajózási, uti állapotba hozatala, nem is képezne valami nagyobb technikai nehézséget.

A többi szakértő közt Meyer-Homeln német senátor, nem rég megjelent »Project der Nordsee-Donau-Verbindung« című emlékirata szerint, a Weser folyónak és a Rajnának a Dunával való közvetlen összeköttetése, néhány új csatorna építése által a legcélszerűbben kivihető. Így a brémai nagy tengeri kikötő a thüringiai tartományon keresztül, a meglevő Majna-dunai »Ludvig« csatornához csatlakozásba hozható.

Mielőtt azonban ilyen nagyobb szabású mű létesülne, igen természetes, hogy a Dunának Regensburgtól a Fekete tengerig terjedő egyes helyeken, melyek ez idő szerint nem minden vízállásnál teljes rakományu uszoművekkel használhatók, javítást igényelnek. És evvel kapcsolatosan, új és modern berendezésű kikötők építése, elmaradhatatlanok volnának.

Tudjuk, hogy néhány év óta Budapesten a Csepelsziget csúcsán egy nagy kereskedelmi kikötőt terveznek akként, hogy esetleg a Fekete tengerből feljövő tengeri hajók is, kényelmes átrakodást találjanak.

Hogy ilyen hajók az Aldunáról Budapestig teljes rakománnyal való feljövetele — tekintve a közép Duna aránylag

kedvezőbb mederállapotát — ezen Dunára javítása kisebb költséggel járna; és hogy ez esetben csupán a vaskapu körüli Duna szabályozás megfelelő több-költségű átalakításra szorulna; azt a mult őszkor Budapesten hazai hydrotechnici szaktekintélyek nyilvános felolvasásaiból tudjuk.

Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a leendő budapesti kereskedelmi kikötő, minő nagy befolyásu lesz szép fővárosunkra, bizonyára hamar fogna az a nagy világ városok sorába jutni.

Baja várost érdeklő víziutviszonyokat illetőleg a közép Dunának Budapest alóli szakaszába eső városok közül, azt hiszem városunk az első helyek egyikét méltán elfoglalhatná, mert nemcsak ezen Dunaszakasz közepé felé esik, hanem mert a helyi vízrajzi viszonyok és a már meglevő csatornaágak erre egyenesen predestinálják.

A Ferencsatornává átalakított 1800 m. hosszú Sugovicza rész és a város közvetlen közelségében levő 120 m. hosszú és 100 m. fenékszélességű kikötő, melyek 41 év óta használatban vannak, ugy átrakodások, mint téli állások tekintetében bizonyára átalakítást igényelnének, mert az 1870 évi ferencsatornai XXXIV. t. cz. követelte feltételek, az akkori Dunafolyás regimhez mértén kerültek kivételre, azaz a Duna akkori legkisebb vízállása vétetett a hajózhatai tervezetben alapul.

Igen természetes, hogy az azóta végrehajtott több dunaszabályozás és ártérmentesítések a vízfolyás a rendes csapadéki viszonyok mellett is megváltoztak és így a Duna kistizénél ezen Sugovicaág nem minden uszoműnek lehet megfelelő. Mindazonáltal, tekintve azt, hogy a vele összesen 2000 m. hosszú víziut, ha ez végig 100 m-re szélesítenék, már tetemes hajóférő hely lenne nyerhető, mennyivel olcsóbban helyreállítható, mint más ezen szakaszba eső város, hol ilyen kedvező helyi viszonyok hiányoznak, sőt bárhol tetemes kisajátítási költségek felmerülnének, ami nálunk egészen kikerülhető.

És ha ezen 200 000 négyszögű vízterület még kevés volna, rendelkezésre

állna az u. n. Pandurszigeti átvágás, és a város alatti holt-Sugovicaág területe is, mely összesen kerek 2300 m. hosszúságával, csekélyebb bővítés mellett, megfelelő számú hajónak férő helyül szolgálna.

Szükséges azonban, hogy még fölépülő modern berendezésű átrakodó helyek, a vasuti indóházzal szerves összeköttetésbe hozassanak, legyen az közvetlen a Sugovicza partokkal, vagy esetleg a leendő dunai rakodópart hálóztaival kapcsolatosan. Így azután, ugymint a régibb kulturállamokban, nálunk is a vízi ut a vasut mellett prosperálni és városunk felvirágzására, hatalmas befolyást gyakorolni fogna.

Vajha a Duna congressus határozmányai, erre is kiterjednének, illetve, itteni helyi viszonyokkal járó szerencsés conjuncturak kellő figyelemben részesül-
nének.

Purgly Sándor dr. üdvözlő beszéde.

Említettük már, hogy Zombor város tisztújító közgyűlésén Purgly Sándor dr. főispán az ujonnan megválasztott polgármestert Kleiner Lajos dr. lelkes, szép beszédben elsőnek üdvözölte. A főispán üdvözlő beszéde most előttünk fekszik. Közreadjuk a gyönyörű beszédet, nem csupán azért, mivel az szónoki remekmű, hanem azért is, mivel az pregnans kifejezője az új polgármester hivatásának Zombor városában. A beszéd a következőképp hangzik:

Nagyságos Polgármester Ur!

Mindön hivatalos tudomására hozom Nagyságodnak hogy Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága együtt ülő közgyűlésében Nagyságodat egyhangulag polgármesterré választotta, Zombor város egészséges fejlődésén és e derék, intelligens város szeretetében párt, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül egybeforrt egész lakosságának boldogulásán csüggedő lellem egész melegével üdvözlöm Nagyságodat.

Nagy és nehéz időkben foglalja el Nagyságod szülővárosa diszes polgármesterei székét, olyan időkben, amidőn honvédő hőseink rohamaitól dübörög a föld, amidőn fiaink, testvéreink szereteteink percrel-percre farkasszemet néznek a halállal és amidőn itthon Nagyságod lesz hitva elsősorban elmozdítani azt, hogy a város minden polgárának szívében magasra

csapjanak a honszeretet, a reményteljes lelkesedés és az ezekből takadó legmesszebbmenő hazafiás áldozatkészégnek lángjai!

De nem csak a most dúló világháború folyamán, hanem a gigászi harc után a mindannyunk által annyira óhajtott áldásos béke idején is nagy és nehéz feladatok megoldása vár Nagyságodra, mert kétségtelen, hogy a népek rettenetes tusája után a magyar nemzet karizmai egy korszakalkotó és különösen a kulturális góczpontok, a városok fejlesztését célzó hatalmas munkában fognak megfeszülni.

E munkából Zombor város is részt fog kérni magának, melyet Nagyságodnak kell majdan irányítani és vezetni.

Másfél évi nehéz, gond- és fáradságteljes együttműködésünk közepette ismertem meg Nagyságodnak a közigazgatás mezején való kiváló jártasságát, alkotásra irányuló törekvéseit, nemes becsványtól telített egyéniségét és a becsületet, önzetlen munka iránt táplált szeretetét, így nem kétlem, hogy Nagyságod mint a város első polgára a vállaira nehezedő felelősségteljes súlyos feladatokat sikerrel, eredményesen fogja megoldani és szeretett városunk sorsa Nagyságod kezébe jó kezébe van letéve.

Ebben a biztos tudatban kérem fel Nagyságodat, hogy a hivatali esküt itt a közgyűlés színe előtt letenni sziveskedjék.

Az eskü szövegét azután Gyurisics György főjegyző felolvasta és Kleiner polgármester érces hangon mondta utána. Az eskü letétele a város kulcsainak és pecsétjének mint hatalmi jelvényeknek átnyújtása után újra meg újra tomboló viharban tört ki a közgyűlés lelkesedése, melynek csillapultával következett a polgármesteri székfoglaló.

— **A vontatásra alkalmas kutyák összehajrása.** A polgármester a következő hirdetményt bocsájtotta ki: A lóállománynak lehető kiméltése érdekében a hadügyi igazgatás a lovaknak részben leendő pótlását megfelelő számú vontató-kutyák beállításával kívánja eszközölni. Ennélfogva felhivatnak az összes bajai lakosok, hogy a Baja város külső és belső területén található és hadicélokra alkalmas összes vontató, begyakorolt, vagy eddig még be nem gyakorolt kutyákat úgy mint a német daggokat, a rövid és hosszuszörű bernátheget, az ujfundlandi és leonbergi kutyákat, valamint valamennyi erősebb testalkatú, illetve nagyobbfajú kutyákat összehajrás végett Baja város katonai igazgatóságában I. em. 13. sz. májuc hó 11-én és 12-én felelősségrevonás terhe alatt jelentsék be. Bejelentendő a gazda neve, lakása, utca, szám, a kutya faja, ismertető jele, név, szín, a kutya magassága és kora, vonatásra ki van-e képezve, az átvétel készpénz mellett fog történni.

Adakozzunk a vak katonáknak.

A hadikölcsön.

Amint előre volt látható, a jegyzés arányai már az első félidőben kibontakoztak és a várakozást meghaladó eleven jegyzési mozgalomról tanuskodnak. Az olvasó közönség különösen az utóbbi napokban gyönyörködve szemlélhette a lapok hirádaiba, mint növekszik, gyarapodik egyre rohamosabban a hadikölcsönre jegyzők lelkes tábora és mint halmozódnak tornyosulnak a sok ezres és milliós jegyzések. Bár a hirlapi közlemények a dolog természeténél fogva csak halvány képét adhatják az országos jegyzési mozgalomnak, már ebből is nagy lendülettel előre törő és egyre fokozódó ütemű jegyzési készség tárult örvendező szemünk elé. Biztató jelenség, hogy a pénzügyi intézetek és a nagyobb vállalatok legtöbbször sietett az előzőknél jelentékenyen nagyobb, sőt nem egyszer kétszer-akkora jegyzéssel követendő példát mutatni és nemes versenyre kelve, saját üzleti presztízse érdekében minél nagyobb részt kérni a nemzet negyedik gazdasági erőfeszítésének sikerében. Hatalmasan megmozdult a közép és kistörke is és így bizton remélhetjük, hogy az aláírási idő első szakaszának teljes sikertől lezárásával a negyedik nemzeti kölcsön fényes eredményének biztos alapját megvetettük.

Jóleső örömmel írjuk, hogy nálunk Baján a negyedik hadikölcsön szép eredménnyel fog végződni. Minden jel igazolja, e feltevésünket, ami mellett szólnak pénzügyi intézeteink vezetői is, kik egyetértelműleg konstatálják, hogy a mostani, negyedik hadikölcsön eredménye nem fog az előző hadikölcsönök fényes eredménye mögött maradni. Bizva bizunk abban, hogy mindazok, akik még eddig nem vették ki részüket a hadikölcsönjegyzésből, kilépnek elzárkózottágukból és ők is teljesíteni fogják kötelességüket annyival is inkább, mert a mai komoly időkben, amikor nemzetünk jövőjeért katonáink a legtöbbször odaadással küzdenek, méltatlanok és érdemtelenek volna hozzájuk, kik most az ő saját érdekeiket latolgatják. Különösen kötelességük a hadikölcsön sikerét előmozdítani mindazoknak, kik a háború kedvező konjunkturái folytán nagy vagyonekat szereztek. A hadikölcsönjegyzésnek első ciklusa pénteken lejárt, a második tart egészen május 23-ig. Tehát még elég idő van sokaknak pótolni, helyrehozni a mulasztásokat és jegyzésükkel beigazolni azt, hogy tudják kötelességeiket.

Az eddig beérkezett adatokból megállapíthatjuk, hogy a bajai pénzügyi intézeteknél a jegyzések összege már is meghaladja a két és egy negyed millió koronát.

Mindenesetre szép eredmény. A magyar hazafiságot, áldozatkészéget lángolón hirdeti a negyedik hadikölcsön. És hisszük, hogy Baja városának és környékének lelkes társadalma most még fokozottabb buzgósággal fogja elősegíteni a kölcsön sikerét.

HIREK.

Nagylelkű adomány.

— A Déry-muzeum. —

Nagy és jelentős napja volt tegnap Baja városának. A város kultúrtörténetében korszakalkotó esemény ment végbe, amelyet a maga nagyszerűségében csak a boldog békés idő bekövetkeztével fogunk tudni kellőképpen méltányolni. Tegnap járt Baján Bécsbe szakadt nagy földünk és nagy ténykedése után bátran hozzétehetjük, nagy hazánkfia Déry Frigyes gyáros, aki barátja és volt iskolatársa dr. Bernhart János ny. tiszti főorvos kíséretében felkereste Vojnics Ferenc dr. polgármestert és odaajándékozta városunknak azt a közel 6 hold területű beltelki kertet, amelyet nemrégiben közel másfél száz ezer koronáért a bajai szt. Ferencrendi zárdától örök áron megvett azzal a szándékkal, hogy azt az általa arra emelendő muzeummal együtt szülő városának ajándékol felajánlhassa. A vételi ügylet perfektuálása csaknem egy évet vett igénybe, mivel a vétel jogérvényességéhez a szt. ferenciek tartományfőnököknek, azután a m. kir. kultuszminiszternek és végül Ófelségének legmagasabb jóváhagyását kellett kieszközölni. Mindez megtörtént és az ingatlan az ajándékozó nevére átírva lett. A vételárat a nagy maecenás magyar hadikölcsön kötvényekkel egyenlítette ki, ami hazafiságára világos fényt vet. Ebben az általunk említett ajándékozási okiratban Déry kifejezetten kijelentette azt a készségét és elhatározását, hogy az odaajándékozott beltelki kertre 150000 K. összegig muzeális épületet emel, azt parkirosztatja, bekerítetteti és abból egy részt a Szent Antal utca meghosszabbítására kihalasztat.

A muzeális épületet berendezi, további 50000 korona összeg erejéig, a saját műkinccseivel, képtárával és régiséggyűjteményével felszereli, a városnak mindezeket odaajándékozva, csupán azt köti ki magának, hogy amíg él, azokat ő kezelhesse, a halála után pedig azok a város kezelése alá fognak kerülni.

A munkálatokat a nagy maecenás mihamarabb kívánja foganatba vetetni. A tervek beszerzésére pedig máris nagyobb összeget bocsájtott Vojnics Ferenc dr. polgármester rendelkezésére.

A nagy maecenás tiszteletére Bernhart János dr. vacsorát rendezett, tegnap pedig a nagy vendég szűkebbkörű vacsorát adott a Nemzeti Szállóban, amelyre hivatalosak voltak Vojnics Ferenc dr. polgármester, Werner Adolf dr. főgimn. igazgató, dr. Rimler János tb. főjegyző, dr. Bernhart János ny. t. főorvos, Bernhart Ernő takarékp. főkönyvelő és Reich Vilmos nagykereskedő.

Déry Frigyes ma reggel utazott vissza Bécsbe. Az ajándékozási okirat, miként értesültünk, a legközelebbi közgyűlésnek lesz bemutatva.

A BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR

ALAPITTATOT: 1847-BEN.

A magyar hadikölcsön kötvényei kibocsátásának második jegyzési időszaka alatt is jegyzéseket a legnagyobb készséggel elfogad

A Bajai Takarékpénztár.

— **Halálozás.** Mély részvétellel értesülünk arról a súlyos veszteségről, amely városunk köztisztviselőiben álló, derék főtisztviselőjét Weisz Nándor gazdasági tanácsnokot és nejét érte. Egyetlen fiuk, jogos büszkeségük, tanárai és tanulóitól egyaránt szeretett Weisz Jenő főgimn. VII. o. tanuló f. hó 8 án életének 17-ik évében elhunyt. A szülők gyengéd szeretete, a féltő gondosság nem menthette meg fiuk életét. A tavasz nyíltával ifju szive bezárult, magába temetve fényes tehetségét, egy szép jövő reménysegeit, gyermekifju álmait, egy egész kis világot. Elhunytát szülőin kívül Magduska testvére és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szerdán délután 4 órakor ment végbe a város társadalmának osztatlan nagy részvéte mellett.

— **Sebesültek érkezése.** Szerdán délelőtt a kórház vonattal 210 részben sebesült részben pedig beteg katonák érkeztek. A hős katonákat a belgrádi katonai kórházokból hozták és még a délelelőtti folyamán az itteni vöröskörösz és tartalék kórházakba osztották szét.

— **Ujabb állami rézgálic.** A kormány, miként értesülünk, a városi hatóságnak május-julius hónapokra újabb 100 mm. rézgálicot helyezett kilátásba. Ezen rézgálic szétosztási módoszatáról a városi tanács a szőlőbirtokosokat idejékorán hirdményileg fogja értesíteni.

— **A választók névjegyzéke.** Bajá városi központi választmánya a Bajá városi országgyűlési képviselő választók 1917. évi ideiglenes névjegyzékét és a kihagyottak jegyzékével együtt, még pedig: az összes (I. II. III.) szavazókori választók 1917. évi ideiglenes névjegyzékét és a kihagyottak jegyzékét Vaskut községhezán a jegyző hivatalban. 1016 évi május 16-tól június 14-ig bezárólag közszemlére kiteszi és értesíti egyben az érdekelteket, hogy az ideiglenes névjegyzék ellen a sajtószemlélyét illetőleg mindenképp felszólalhat (59. §. I. pont) ezenkívül annak aki az ideiglenes névjegyzékbe fel van véve, jogában áll a névjegyzékbe történt minden felvételre vagy kihagyásra miat felszólalni. Közhire tétetik egyben, hogy ezen idő alatt az ideiglenes névjegyzék, és a kihagyottak jegyzéke reggeli 8 órától 12-ig megtekinthető és hétköznapokon délután 2 órától 6 óráig lemosolható. Ezen ideiglenes névjegyzék ellen megengedett felszólások 1916. május 16-tól május 31-ig bezárólag nyújtandók be, benyújtásuktól kezdve 1916. június 14-ig ugyanott ahol az ideiglenes jegyzék közszemlére tételnek és lemosolható. A felszólásokra máj. 16-tól június 14-ig észrevételek tehetőek. A felszólások és észrevételek csak 1—1 személyre vonatkozhatnak és külön-külön szerkesztendőek, a központi választmányhoz címzendők és Baján Vojnics Ferenc dr. a város polgármesternél, Vaskuton pedig az előjáróságnál adandók be.

— **Tolvaj tanonc.** Horváth Béla fűszerkereskedő üzletében alkalmazott tanonc több ízben pénzt lopott, így legutóbb egy nagyobb összeg elemelésével megszökött s állítólag Bácsföldváron lakó szüleihöz ment. A rendőrség most keresi, és ha kézrekerítik, visszahozatja és ellene az eljárást lefolytatja, amikor is ki fog tudódni, hogy mikor és mily öszszeggel károsította meg gazdáját.

— **Lopás.** Szabadi Ferenc nyugalmazott plébános feljelentést tett a rendőrségnél, hogy a Szt. Antal utcai lakásából ismeretlen tettes egy hordó zsirt elloptott. A rendőrség a tettest keresi.

— **Pályázati hirdmény.** Baja város közönsége által a cs. és kir. hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben létesített alapítványi helyek egyike valamelyik cs. és kir. katonai alreáliskola első évfolyamában az 1916—17. tanév kezdetén újból betölthető lesz. Ennélfogva a m. kir. honvédelmi miniszter 114707/1916. számú rendelete alapján a 112500/1916. HM. sz. pályázati hirdményben foglalt feltételek mellett pályázatot hirdet és ezen említett hirdmény Baja város katonagyosztályában 1916. május hó 15-ig azzal a felhívással teszi közszemlére, hogy a benyújtandó, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények a 7. sz. alatti iktatóhivatalban május hó 15-ig adandók be, vagy adandó postára. Baja város egy ifjut elsősorban és néhányat másodsorban van jogosítva bemutatni. A Baja városi alapítványi helyre az egyéb követelményeknek különben megfelelő csak bajai születésűek pályázhatnak.

— **Adományok.** A hadiárvaik alapján adományoztak Déry Frigyes 1000 kor. Reich Vilmos és Gyula 500 kor. Grünhut Miksa 214 kor. 13 f. Matern János, Iszkaicz András ifj. Utry Pál 20—20 kor. Bajai izr. elemi és polg. iskola 25 kor. Stern Samu 10 korona. Risztics Szilárd 12 kor. Szász Ottó, Tüske János, Scharpf Elek szakértői díja 8 kor. A gyűjtés eddigi eredménye 7992 kor. 12 f. A rokkant alap 4047.

— **Mi kell a népnek?** A becsületes magyar népet nem egyszer rágalmazták, hogy ami nívós, izléses és szép, az magas neki és nem szívesen vásárolja. Ezt a rágalmat egyszerűen agyonütötte Az Érdekes Ujság csodálatos gyors hódítása. Ez a háromévi fennállása óta országghódítónak bizonyult képes hetilap művészi képeivel, izléses beállításával és olvasmányainak irodalmi hangjával egyaránt meg tudja hódítani az ugynevezett intellektueleket és a nagyközönséget. Az Érdekes Ujság a kunyhótól a palotáig mindentüvé eljuttat s ezt a nagy népszerűséget még fokozni fogják azok a harctéri, irodalmi, művészi és szociális pályázatok, melyeket a gyönyörű hetilap most tűzött ki 7500 kor. értékben.

— **Vásári tolvajok.** Türki Lipót rövid-árus feljelentést tett a rendőrségnél hogy özv. Berkovics Jánosné miközben egy vég vászonra alkudott három társa különféle árucikket elloptott. A kereskedő ezt észre véve a tolvaj asszonyokat az épen arra halladó csendőr járőrnek átadta. A rendőrség a madarasi asszonyok ellen az eljárást megindította.

— **Sejteni, kifürkészni** nem lehet biztosan, hogy mily számú sorsjegyek lesznek kisorsolva az új május 24-én kezdődő osztály-sorsjátékban, de szerencséséjét kipróbálni nagyon ajánlatos mindenkinek és ezért rendeljen egy szerencse számot **Gorzó és Társa** ismert bankházában Budapest, Koronaherceg-utca 11. Számos ember lett gazdag egy sorsjegy által. Hivatalos árak: nyolcad 1 K 50 fill. negyed 3 — K fél 6 — K egész 12 — Szerencse fel!

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos természetű betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő-szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 kor. 25 f. minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyítására fertőtlenítésére, antiszeptikus köztözeéseknél (sebekre és daganatokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform szappan

finom, gyenge piperesszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépit, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona.

Fodormenta lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy félpohár vízre.

Eredeti üvegje 2 kor.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogáriában. Kiváratra bárkinék INGYEN és bérmentve megküldjük az EGÉSZSÉG ÉS FERTŐTLENÍTÉS című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.

Óriási

bajok vannak most a bádogdobozok körül a nagy bádoghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemzavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságu bádogdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy beviszálásainál legyen szives csak az óriási

Fedák

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

Cipőkrém

ma már nélkülözhetelenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyármányokot felülmulja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyers anyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres

árban kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszerezni és így háboru előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

VADÁSZ ZSIGMOND

vegyészeti gyára

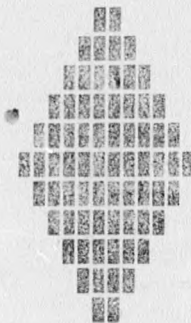
Budapest, VI., Lehel-u. 20.

A világháboru minden mozzanatáról

a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben
térkép magyarázatokkal értesíti olvasóit

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: egy hónapra

2 80 k., negyedévre 3 k., fél évre

16 k., egész évre 32 k. Megrendelő cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.

Alapítva
1846.

KOLLÁR A. BAJA

Alapítva
1846.

Könyv-, zenemű-,
papír-, író- és rajz-
szerkereskedése.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

Ügyvédi és közigaz-
gatási nyomtatvá-
nyok raktára. A

BAJAI HIRLAP

kiadóhivatala.

Telefon

187.

Báró Eötvös József-utca 5. sz.

Telefon

187.